

dossiernummer: 2000967

Verslag aan de Provincieraad

betreft **Orthodoxe kerkfabriek Heilige Apostel Andreas en Heilige Materne te Aalst**

goedkeuring MJP 2020-2025

bevoegde gedeputeerde Kurt Moens

Mevrouwen en mijne Heren,

1. Juridisch kader

Op basis van de artikelen 51, 4°, 52/1 en 229 van het Decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten (Eredienstendecreet) is de provincie ertoe gehouden bij te dragen in de tekorten van de eredienstbesturen die zijn erkend en georganiseerd op provinciaal niveau.

Het meerjarenplan (MJP) van een eredienstbestuur bevat de financiële afspraken tussen dat eredienstbestuur en de provincie voor een periode van zes jaar, die ingaat op 1 januari van het tweede jaar dat volgt op de algehele vernieuwing van de provincieraad. Dit MJP kan ook worden herzien in de loop van de periode waarvoor het is opgemaakt (artikel 41 Eredienstendecreet).

Het eredienstbestuur dient het MJP gelijktijdig in bij de provincie, het erkend representatief orgaan en de gouverneur (artikel 42 Eredienstendecreet).

Het MJP en de wijzigingen ervan zijn onderworpen aan het advies van het erkend representatief orgaan en aan de goedkeuring van Uw raad.

Bij ontstentenis van het versturen van zijn advies naar Uw raad binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag na het inkomen van het MJP bij het erkend representatief orgaan, wordt het erkend representatief orgaan geacht een gunstig advies te hebben uitgebracht.

Uw raad spreekt zich uit over de goedkeuring binnen een termijn van 100 dagen die ingaat op de dag na het inkomen van het advies van het erkend representatief orgaan bij de provincie of de dag na het verstrijken van de termijn van vijftig dagen.

Het provincieraadsbesluit moet worden verstuurd uiterlijk de laatste dag van deze termijn aan de gouverneur, het eredienstbestuur in kwestie en het erkend representatief orgaan. Als binnen deze termijn van 100 dagen geen besluit is verstuurd, wordt Uw raad geacht zijn goedkeuring te hebben verleend aan het MJP of de wijzigingen ervan (artikel 43 Eredienstendecreet).

./...

2. Voorliggend dossier

Op 29 november 2019 diende de Orthodoxe Kerkfabriek Heilige Apostel Andreas & Heilige Materne, met zetel te Begijnhof 41 A, 9300 Aalst haar MJP 2020-2025 in bij de provincie. Dit MJP werd door de Kerkfabriekraad van deze gemeenschap vastgesteld op 24 november 2019.

De termijn van 50 dagen waarbinnen het erkend representatief orgaan, Metropoliet-Aartsbisschop Athenagoras van België, zijn advies diende te versturen naar de provincie verstreek op 18 januari 2020.

Uiteindelijk werd op 28 januari 2020 alsnog het gunstig advies van het erkend representatief orgaan ontvangen.

Dit betekent dat de termijn van 100 dagen waarover Uw raad beschikt om zich uit te spreken over de goedkeuring van het MJP 2020-2025 een aanvang heeft genomen op 19 januari 2020 en verstrijkt op 27 april 2020.

3. Bespreking

Het MJP 2020-2025 bestaat uit 3 onderdelen, meer bepaald:

- 1° een financiële nota;
- 2° een strategische nota;
- 3° een afsprakennota.

3.1. Historiek

Een 1ste ontwerp van MJP werd besproken tijdens het decretaal overleg van 4 april 2019 tussen een afvaardiging van het erediensbestuur en een afvaardiging van de provincie.

Tijdens dit overleg gaf de Kerkfabriekraad aan dat ze overwoog om haar huidige locatie, de Sint-Catharinakerk te Aalst (hierna de “Begijnhofkerk”), te verlaten en een andere locatie te zoeken.

Eén van de redenen is dat de kosten voor onderhoud en herstelling van de Begijnhofkerk aanzienlijk hoger zijn dan verwacht, en dat de Kerkfabriek over onvoldoende eigen middelen beschikt om deze werken te kunnen financieren. Bovendien is de Begijnhofkerk een beschermd monument, waardoor men gebonden is aan het Onroerend erfgoeddecreet van 12 juli 2013. Ook de toestand van het kerkgebouw (er werden reeds netten geplaatst binnenin de kerk omdat het pleisterwerk naar beneden kwam) heeft de Kerkfabriekraad ertoe gebracht te overwegen om een andere locatie te zoeken.

Een niet onbelangrijk punt in deze is echter dat, als de Kerkfabriek naar een andere locatie wil verhuizen, er rekening zal moeten gehouden worden met de erfpachtovereenkomst tussen de Katholieke Kerkfabriek Sint-Martinus (de eigenaar van de Begijnhofkerk en erfpachtgever) en de Orthodoxe Kerkfabriek

./...

Heilige Apostel Andreas & Heilige Materne (de erfpachtnemer).
De erfpachtovereenkomst voorziet immers niet in de mogelijkheid van vervroegde opzegging, wat betekent dat de eigenaar kan eisen dat deze overeenkomst moet worden gerespecteerd. Indien de Orthodoxe Kerkfabriek deze overeenkomst eenzijdig zou willen beëindigen, dan kan de eigenaar hiervoor naar de rechtbank stappen en een schadevergoeding vorderen wegens contractbreuk.

Aan de Kerkfabriekraad werd dan ook gevraagd om de haalbaarheid van een verhuis naar een andere locatie verder te onderzoeken en in dialoog te gaan met de eigenaar van de Begijnhofkerk om te vragen of hij instemt met een beëindiging van de erfpachtovereenkomst in onderling akkoord.

Ook het ontwerp van MJP zal dan moeten worden aangepast, in die zin dat in de strategische nota melding moet worden gemaakt van de nieuwe situatie, nl. een toelichting m.b.t. de stand van zaken van de renovatiewerken, de problematiek van de erfpacht en de mogelijke nieuwe locatie.

Verder had het weinig zin om de cijfers van de financiële nota nog in detail te bespreken, gelet op de mogelijke nieuwe situatie. Wel werd meegegeven dat de prioriteiten inzake investeringen die in het ontwerp van strategische nota werden vermeld, niet realistisch zijn, gelet op de huidige toestand van het kerkgebouw.

Tijdens het 2de decretaal overleg van 25 juni 2019 lichtte de Kerkfabriekraad toe dat het overleg met de Katholieke Kerkfabriek Sint-Martinus nog niet had plaatsgevonden, maar dat er wel bereidheid zou zijn om te overleggen. Ook werd uitleg gegeven bij de stand van zaken m.b.t. de zoektocht naar een nieuwe locatie.

De Kerkfabriekraad werd erop gewezen om bij dit alles het nodige realisme aan de dag te leggen. Opnieuw werd gevraagd het nodige te doen om in overleg te gaan met de Katholieke Kerkfabriek Sint-Martinus en tegen het volgende decretaal overleg aangepaste ontwerpstukken van het MJP te bezorgen.

Op 24 oktober 2019 werd een 3de decretaal overleg gehouden, waarbij de Kerkfabriekraad toelichtte dat de Katholieke Kerkfabriek Sint-Martinus niet bereid is om de erfpachtovereenkomst te beëindigen, maar dat deze wel bereid zou zijn om de Begijnhofkerk te verkopen.

Voor de Orthodoxe Kerkfabriek is een aankoop echter geen optie, omdat ze hiertoe niet de nodige financiële middelen heeft. Ook de vzw Corfoo (dit is de vzw waaruit de Orthodoxe Kerkfabriek is ontstaan) heeft laten verstaan dat een aankoop voor haar geen optie is, aangezien ze zelf ook geen eigenaar wil zijn.

Een mogelijk alternatief in dit verband zou zijn dat de erfpachtovereenkomst wordt overgedragen naar de vzw Corfoo, die dan in haar hoedanigheid van erfpachtnemer de nodige instandhoudingswerken zal doen. De Orthodoxe Kerkfabriek zou dan de mogelijkheid hebben om de Begijnhofkerk te huren van de vzw Corfoo, zodat ze niet langer de financiële last en verplichting tot verdere renovatie van het kerkgebouw moet dragen. Indien de vzw Corfoo

./...

ervoor zou opteren om de Begijnhofkerk een andere bestemming te geven, dan zou de Orthodoxe Kerkfabriek een andere locatie kunnen huren.

Volgens de Kerkfabriekraad is de vzw Corfoo hiertoe bereid, maar of de Katholieke Kerkfabriek Sint-Martinus met dit alternatief voorstel akkoord zal gaan, is nog niet gekend.

Omwille van de vele onduidelijkheden wordt in voorliggend MJP 2020-2025 uitgegaan van de situatie dat een overdracht van de erfpachtovereenkomst niet wordt aanvaard en dat de situatie blijft zoals ze is, waarbij de Orthodoxe Kerkfabriek, als erfpachtnemer, vanaf 2021 verdere instandhoudingswerken voorziet. Tegelijkertijd wordt ook rekening houden met een te betalen huur van 1.000 EUR per maand, voor het geval dat de erfpachtovereenkomst kan worden overgedragen, waarna de Orthodoxe Kerkfabriek de Begijnhofkerk of een andere locatie zal huren.

Tijdens dit 3de decretaal overleg werd ook nog overeenstemming bereikt over een aantal andere bijstellingen die in voorliggend MJP zijn verwerkt.

Tot slot werd aan de Kerkfabriekraad meegedeeld dat in geen geval een huurovereenkomst kan worden afgesloten, vooraleer een overdracht van de erfpachtovereenkomst geregeld is.

3.2. Financiële nota

De financiële nota van het MJP is opgemaakt conform het model van het Ministerieel Besluit van 27 november 2006 en bestaat uit een exploitatieluik en een investeringsluik.

Omdat in het officieel model enkel wordt gerapporteerd op hoofdlijnen, werd voor de duidelijkheid en transparantie een bijkomende tabel “detail financiële nota MJP” toegevoegd, waarin een verdere uitsplitsing van de bedragen en een extra toelichting terug te vinden is (zie bijlage 02).

Het exploitatieluik sluit elk jaar in evenwicht af door het inschrijven van volgende provinciale exploitatietoelagen:

Jaar 2020	36.000 EUR
Jaar 2021	38.200 EUR
Jaar 2022	38.800 EUR
Jaar 2023	39.400 EUR
Jaar 2024	40.000 EUR
Jaar 2025	40.600 EUR

De exploitatieontvangsten bestaan uitsluitend uit inkomsten uit omhalingen.

De exploitatie-uitgaven hebben in hoofdzaak betrekking op uitgaven in verband met het gebouw van de eredienst (huur, nutsvoorzieningen, verzekeringen, schoonmaak, ...). Daarnaast worden ook uitgaven m.b.t. de viering van de eredienst (verbruiksgoederen, materieel, ...) en het bestuur van de eredienst (administratie, ...) voorzien.

./...

Niettegenstaande in het jaar 2020 een extra krediet voor de aankoop van een grotere doopvont wordt voorzien (3.000 EUR), is de exploitatietoelage 2020 iets lager dan de exploitatietoelagen voorzien in de periode 2021-2025, dit omdat in 2020 een aanzienlijk overschot uit voorgaande jaren (5.678 EUR) in rekening wordt gebracht.

Verder is de lichte stijging van de cijfers over de jaren heen te verklaren doordat een jaarlijkse indexatie van 1,5% in rekening wordt gebracht.

Ten opzichte van het MJP 2014-2019 kent de provinciale exploitatietoelage een stijging, maar dit wordt verklaard doordat rekening wordt gehouden met een uitgave van 12.000 EUR per jaar voor de huur van het gebouw van de eredienst, dit ter vervanging van de jaarlijks te betalen erfpachtvergoeding van 1.500 EUR. Het betalen van huur enerzijds, dan wel het betalen van een erfpachtvergoeding anderzijds zal afhangen van de verdere gesprekken met de eigenaar van de Begijnhofkerk (zie 3.1. hiervoor).

In het investeringsluik wordt in 2022 een uitgave voor het vergulden van de iconostase voorzien. Deze investering wordt geraamd op 15.500 EUR, waarvoor tevens een provinciale investeringstoelage is voorzien.

Tot slot worden in het investeringsluik de verdere instandhoudingswerken voor de Begijnhofkerk voorzien, maar hiervoor wordt geen provinciale investeringstoelage toegekend.

3.3. Strategische nota

De Kerkfabriekraad heeft tevens een strategische nota ingediend, waarin de bedragen opgenomen in de financiële nota van het MJP verder worden toegelicht.

3.4. Afsprakennota

De dienst Juridische Aangelegenheden & Bestuurszaken heeft een ontwerp van afsprakennota gemaakt, waarin de belangrijkste principes van het Eredienstendecreet, de verschillende uitvoeringsbesluiten en omzendbrieven en de reeds geldende algemene en financiële afspraken tussen het eredienstbestuur en de provincie werden opgenomen.

Het ontwerp van afsprakennota werd bezorgd aan het eredienstbestuur, met de vraag om eventuele vragen en opmerkingen met betrekking tot dit ontwerp schriftelijk te bezorgen aan de dienst.

Het ontwerp van afsprakennota werd eveneens besproken tijdens het decretaal overleg van 4 april 2019 tussen een afvaardiging van het eredienstbestuur en een afvaardiging van de provincie.

Het eredienstbestuur heeft hierbij geen opmerkingen geformuleerd, zodat deze afsprakennota kan worden goedgekeurd door de provincieraad en ter

./...

ondertekening kan worden voorgelegd aan de Kerkfabriekraad van de Orthodoxe Kerkfabriek Heilige Apostel Andreas & Heilige Materne.

4. Voorstel

Uit onderzoek is gebleken dat het voorliggende MJP 2020-2025 inhoudelijk verantwoord en noodzakelijk is en boekhoudkundig correct werd uitgevoerd, waardoor het MJP kan worden goedgekeurd.

De termijn van 100 dagen waarover Uw provincieraad beschikt om zich uit te spreken over de goedkeuring van het MJP 2020-2025 heeft een aanvang genomen op 19 januari 2020 en verstrijkt op 27 april 2020.

Indien Uw provincieraad zich niet heeft uitgesproken in zitting van 25 maart 2020 wordt het MJP 2020-2025 geacht te zijn goedgekeurd.

Wij hebben dan ook de eer, mevrouwen, mijne heren, u te verzoeken:

- 1. het meerjarenplan 2020-2025 van de Orthodoxe Kerkfabriek Heilige Apostel Andreas & Heilige Materne, met zetel te Begijnhof 41 A, 9300 Aalst, bestaande uit een financiële nota, een strategische nota en een afsprakennota, goed te keuren;**
- 2. de deputatie, voor wie optreden de bevoegde gedeputeerde en de provinciegriffier, te machtigen tot het ondertekenen van de afsprakennota namens de Provincie Oost-Vlaanderen.**

Gent, .

namens de Deputatie:

De provinciegriffier,
Albert De Smet

De bevoegde gedeputeerde,
Kurt Moens